

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhöz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 „ Egyes szám ára 16 fillér.

Pro domo.

Az országos nagy bajok és gondok között, melyek most az egész magyar közvéleményt lefoglalják, ne feledkezzünk meg a szűkebb lokális bajainkról, melyek között első sorban áll az óriási illetéktelen teher, amely a mi városunkat is nyomja. Nagyon helyesen fejtegette a mult hetekben Kossuth Ferencz a vidéki városok, első sorban a rendezett tanácsuaknak sanyaru helyzetét s óhajtott, hogy fejtegetéseinek szelleme az intéző körök felfogásával párhuzamos legyen.

Hosszu és küzdelmes esztendőök óta húzódik a városi törvény ügye, s nem tudunk vele zöld ágra vergődni. A rendezett tanácsu városok névleges autonómiája már valóban tarthatatlan helyzetet teremtett. Nem autonómia ez, hanem ketrecz, melyben a foglyul ejtett rab »szabadon« tehet két lépést előre és két lépést hátra, de ebben is megakadályozhatja az őt; a vármegye. A rendezett tanácsu városok nemesak hogy megérettek már arra, hogy a vármegye gondnoksága alól emancipálják őket de fejlődésüknek egyenesen hátránya van azon körülmény, hogy minden egyes dolgukba beavatkozhatik, minden egyes határozatát megsemmisítheti egy közvetlen fölöttes hatóság, amely sok tekintetben egyuttal rivális is. A városi polgárság, mely az ő előjáróit választja, rendelkezik legalább is annyi intelligenciával és ítélő képességgel, hogy a város élére olyan embereket tegyenek, akik ott helyüket megállják. Ezt a kvalifikált, a város ügyeivel közvetlenül ismerős előjáróságot akkor dezavualhatja a nem kvalifikáltabb elemekből alkotott vármegye háza, mikor neki tetszik és a kormány előtt is inkább latba jő az ő szava, mint a városoké.

E méltatlan helyzetből egyszer már végre ki kell szabadítani a városokat. Autonómiát követelünk, amely biztosítsa nekünk, hogy sorsunkról éppen olyan joggal és hatáskörrel intézkedhessünk, mint a szabad királyi városok. Amíg ezt az autonómiát nekünk meg nem adják, addig szó sem lehet a vidéki városok intenzív fejlesztéséről. Folyton hangoztatják, hogy a vármegye ósdi, korhadt, beteg intézmény, mégis ennek rendelik alá a modern élet lüktető szervét: a várost. Hát ebben a politikában igazán nincsen se logika, se észszerűség.

Autonómiát nem akarnak adni, de terhet, azt bőséggel rónak ránk. Az állam

feladatát képező közigazgatási, jogszolgáltatási, adóbehajtási, közoktatási, közegészségügyi, uttfentartási, katonaelszállásolási és egyéb terhek orozslánrészt a mi nyakunkra sózzák és főleg e terhek sulya alatt nyögnek a vidéki városok, melyek közül több, száz perzentnél nagyobb pótdót kénytelen kivetni. Hát ezeket a terheket, vagy azoknak legalább legigazságtalanabb részét mikor veszik már le rólunk? Élünk, halunk, dolgozunk az államért — és nekünk csak a maradékot juttatják.

Ellenben amiből egy kis jövedelmünk lehetne, a fogyasztási adókra, a regalékra, a vámokra rátette kezét a hatalmas állam. Irtóztatóan felesigázzák a bor és sör árát, amivel azt érik el, hogy a szegény népkomisz, vizzel és spiritusszal készített pálinkát kénytelen inni még most is, amikor már van sok és jó magyar bor. A pálinkából rémséges haszna van a mélyen tisztelt finanszminiszteriumnak, ellenben a mi népünk züllik és pusztul!

Ha mindezen nagy bajok orvoslására vállalkozik az új kormány, akkor korszakalkotó, nemzet fentartó munkát végez.

Béke.

Ebben a perczen ugyan még nincs okunk arra, hogy a bérecek ormain örömtüzeket gyujtsunk és hogy fohászos zsolozsmák zsendüljenek föl a völgyek öléből, de nemesak lehet, hanem valószínű is, hogy mihamarabb helyreáll a rend a parlamentben és rövid idő alatt kibontakozik az ország a válságos politikai helyzet zürzavaros bonyodalmaiból. A béke hófehér galambját Kossuth Ferencz röpitette föl, általános érdeklődést keltve. Értékes nemzeti reformokat kéő levélkét vitt aranyos csőrében a galamb az obstruálók részéről Tisza István gróf miniszterelnöknek, aki kijelentette, hogy az ellenzéknek ilyen föltételek mellett már lehet a kormányval érdemlegesen tárgyalnia a parlamenti rend helyreállításáról. Hamarjában kötelező ígéretet tett a választói jog kiterjesztéséről és a nemzeti érdekeknek olyan biztató védelmezését helyezte kilátásba, hogy a legedzettebb obstruáló távszónokok és tömegindítványozók is, csodák-csodája, helyeslő fejbőlintással kísérték Tisza szavait. A legharcziasabb ellenzékiek azonban ráfujtak arra a tüzre, amelyet Kossuth és Tisza egyesült erővel nagynehezen kicsiholtak, hogy rágyujthassanak a békepipára és minden áron el akarták oltani azt a léngot, a mely a lelkekben a béke hírnökeképpen jelentkezett a föltételek meghall-

gatása után. A szenvedély indulatos hangján türelmetlenül követelték ezek, hogy a kibontakozás föltételei közé okvetlenül vegyék bele a magyar nyelvet is, mert e nélkül szó se lehet a parlamenti rend helyreállításáról, mint azt egyik legutóbbi pártértekezlet is bizonyítja. Ugron Gábor, a nagyerejű, pedig kijelentette, hogy a magyar vezényszó nélkül nem szerel le, ha hatfelé vágják is. Már pedig a legfőbb hadur akkor se enged, ha csakugyan hatfelé vágják a székely rabonbánt. És a nemzeti küzdelem során akár-hogy változott a helyzet, mindég ezen fordult meg a harc sorsa. A király nem enged. Senki fiának. Még a hatfelé vágás Ugronféle nemzeti operációja árán se.

Ma az országnak egyik legfőbb érdeke a parlamenti rend helyreállítása, hogy a sürgős elintézését váró kérdéseket végre valahára elkezdje már tárgyalni a képviselőház. Ennél a pontnál meg kell állapodnunk, mert nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy a nemzet döntésére van szükség országos ügyekben. Mert hát a katonai ügyeken kívül is vannak ám nekünk, még pedig szép számmal, országos ügyeink. Ezekről mondta vasárnap Tisza az ugrai választókerület polgáraihoz intézett beszédében, hogy a nemzet ura akarna lenni saját sorsának és meg szeretné valósítani a maga politikáját. Hiszen ennek kiáltó daczossággal mond ellent beszédének az a másik passzusa, amely szerint ő felsége elhatározása folytán keletkezett programmal lépett a kormány a nemzet elő és legfelsőbb helyen kilátásba helyezték a katonai kérdések rendezését. No, köszönjük szépen azt a fából való vaskarikát, amelylyel a vasárnapi politikai szélesöndben az ugraiak szeretett képviselője választói mulatatta. Hiába szeretnénk a magunk sorsának urai lenni, ha igaz az, amit Tisza mondott: hogy elérhetetlen vágyakért meddő küzdelmeket folytatva kockára tesszük a nemzet minden érdekét. Még csak egyet szögezzünk le ide, amiről a ma megváltozott politikai helyzet képe nek megrajzolásánál elfeledkeznünk nem szabad. Mit is mondott Klopiban a legfőbb hadur? Tudja meg az én hadseregem, hogy én soha sem adom fel azokat a jogokat és jogosítványokat, a melyek az ő legfőbb hadurának biztosítva vannak. A fennálló intézményekhez akarok ragaszkodni. — Tetszik még ezekre emlékezni? Ha igen, akkor lássa be ez a néptörzs, amelynek különös előnye a nagy egész javára kell értékesítenie, hogy az ismert föltételek alapján ma már be lehet és kell mennie az egyelőre kibontakozást eredményező békéltető tárgyalásokba. Jussom

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró-és írógép-
varrógép és kerékpár főraktára javító - műhely Lugos Izabella-fő-
ter saját házában

esztünkbe mindig, hogy ma már nem osztatlanul és egységesen követeli az egész nemzet a magyar vezényszót és hogy egyéb becses nemzeti értékek ellenében már hajlandó leszerelni. A politikai közvélemény kíváncsi érdeklődéssel várja, hogy a békeakkordokból impozánsan kialakul-e a kibontakozás hatalmas szimfóniája, vagy pedig a hóféhér békegalambnak szárnya csattogása még tüzebbre melegíti a magyar politikai élet izzó levegőjét.

UJDONSAGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Üdvözet,

Igazfalva község lakosságának 1903. december hatodik templomavatási ünnepélye alkalmából küldi dr. Nemess Zsiga a kerület országgyűlési képviselője.

Igazfalvának népe és annak egész nemzetsége ma ünnepre gyűl és mélyen meghajtja a Kegyelet zászlaját azon nevezetes alkotás előtt, időkig hirdetni van hivatta e fejlődő község lakosainak tisztességét, Istenbe vetett hitét és bizodalmit.

A protestans vallás híveinek lett emelve e templom; azon vallás hívőinek, mely a szabad kutatás elvét mondja magának, mely a liberalizmus és demokraczia tanait hirdeti és mely mindenkor, minden időben legerősebb, legbiztosabb támasza volt az önzetlen, hazafias magyarságnak.

Epen azért a ki tisztességes, a ki becsületes, a ki jóra való magyar ember — imádja az Istenét bármi alakban, tartozék az bármilyen felekezethez — Önökkel együtt kell hogy érezzen Önökkel egygyé kell hogy forrjon ma össze és Önökkel együtt is kell hogy ünnepeljen ma.

Feledhetetlen és örökké emlékezetes szép napja marad ez Igazfalvának; főképp azért is mert a kik gyermekreményeink tanyáját el-

Zarándoklás Rákóczy sirjához.

Írat: Dr. Leitner Mihály.

(Folytatás.)

Alig oesudtunk fel a természet gyönyörűségeinek bálmulatából, új, káprázatos kép tárult fel előttünk. Az első tekintetünk, a mely a szárazföldre esik, már ezer meg ezer meglepetést fedez fel. A tengeri kikötő élete mindennütt élénk és változatos, de azt világított emberek nyomán állithatom, hogy e tekintetben Konstantinápoly verseny nélkül áll.

A tengerpart mentén nyílt kávéházakban nagy közönség üldögél szép csendesen (de nem csendes mellett). Kiki szítja a nargliját és bámul a levegőbe. (Narglinak hívják azt az üvegibriket, a melyben a jó török dohány ég és a melyből a különböző felekezetek tagjai testvéri szeretettel szívják együtt a jó nikotint.)

Szorosan a parton egy tarkó emberáradat hullámszik. A nyüzsgő embertömegből némely alak azonnal magára vonja a figyelmünket. A szomali (bordár) szolgálatra készen tartva nyergét, az elárúsító ugyanigy az áruját a szállodai portás, a kocsis és egy egész sereg lézengő ritte ordítóva kínálja szolgálatát. Mindezeket pedig tulharsogja a dragomán (tolmács) már itt is próbát nyújtandó az ő beszélőképességéről.

Igazi mulatság látni azt, hogy ezek az alakok egy álló óra hosszáig gunárok módjára

hagyva, könnyeikkel áztatottan itt új hazát alapították, tiz esztendei keserves fáradság és ernyedetlen munkálkodás után, végre megvalósítva látják maguk előtt, hogy ime felépült körükben is a Te szent háza oh Felséges Isten! a melybe bejöhetnek, hogy Téged a gyülekezettel együtt áhitattal imádhassanak.

A kisded gyermeknek is keresztelőre ide vezet az első útja, mely után féltve őrizi őt a boldog szülő; majd türelemmel oktatja és arra gondolja mind éjjel-nappal, hogy boldog legyen egész életére.

És a mikor évek mulnak, a mikor ifjúvá nő a gyermek, hajadonná serdül a leányka és szívükben kikelt a tiszta szerelem örök zöld virága; a mikor a menyasszonyi fűrtökben már ott ragyog a myrthus koszorúja, ekkor a földet kinyitó kies tavasz vidámságával ugyancsak a templom fogadja véghetetlen boldogságuk kinyilatkoztatását és ide kíséri útjában minden örömteli nemzetsége.

Visszajövet már saját külön honába tér az ifju pár és saját magának dolgoz, fárad a férfi, saját családjának növeli a vagyont, miközben erénydus hitvese hűséges segítő társaként, ott szorgoskodik körülötte és szentélylyé avatja a házi tűzhelyt, a melynek oltárán tisztességben és becsületben ápolja önnön méhének gyümölesit.

Ámde az élet különféle viszontagságaiban látjuk, hogy a legnagyobb boldogság közepette is gyakran megjő az ő megmásolhatatlan rendelése, mely kiszólitja az ő szolgálatját a minden élőknek utjáról — és utána elhagyottan áll az árva azon oltár előtt, melynek tűzét a második már nem élesztheti szülei szeretettel. Ilyenkor is a templom szent falai adják meg a lelki vigaszt, mert visszhangot talál a szívben a zsoltár éneke egy szebb jövő iránti reményt és megnyugvást kelt ha rázendül: »Bizzál csak az Ur Itsenben ki uralkodik a menyekben.«

Eljöhettek még a nagy Teremtőnek retentő Követei is és a mit emberi kéz szorgalommal összegyűjtje, a kénkövés felhőből lelővelt egy fény sugar hirtelen romba döntheti az egy egész életet át összegyűlemlt vagyont úgy,

nyujtják nyakukat és tenyértöleséren át kiabálva, igyekeznek az érkezők figyelmét magukra vonni.

A szomáli-t kivéve, ezek az atyafiak többnyire a becsapás művészetének minden olajjal megkent [papjai és az újabb kor intézményeinek köszönhetik létüket. Az egyik csecesbeeseket árul, a melyeket csak európai golyáknak szóhat a nyakába. A másik, mint vezető, addig vezet az idegent, a mig mindenéből kivezette.

Én például rájöttem arra, hogy az idegenvezetők és elárúsítók között hallgatolagos paktum létezik, a melynek értelmében a vezető 20%-ot kap a közvetítése folytán eladott áruk vételárából. — Hogy ez miképpen lehetséges, annak magyarázatát később adom. A szomáli azonban igazi ősfoglalkozást űz, az emberfeletti teherhordást. Hátára kött afféle fanyergot, a melyet a tornászok az ugrásnál használnak és Archimedes felkiált: Adjatok egy nyergot és egy emeletes házat is elcipélek.

Egy óra telt bele, a mig az utleveleket, podgyászokat a török rendőrség és pénzügyőrség átvizsgálta és a mig a podgyász a hajóból kirakatott. Végre kiszálhattunk. A. M. Á. V. menetjegyirodájának ide kiküldött titkárja és 5 kirendelt dragomán segítségével csakhamar elrendezkedtünk és hosszú kocsisorban az európai negyedbe hajtottunk.

hogy koldusként ballag az, ki tegnap még gazdagságával kérkedett.

De azért nem esüggedünk!

Vagyunk oly reménységben, hogy Kegyeletmes Irgalmassága felfogja mi gyászos ügyünket. Ujra neki látunk, egy új életet fogunk, mely biztat mind halálig és erőt ad utolsó lehetőségünkig.

Nincs veszte semmi ha béke honol szívünkben és testvéri egyetértésben támaszt találunk a felebaráti szeretetben.

Csak ott, a hol az undok testvérharez pusztító lángja nyaldos, amikor Istenét és annak szert egyházát feledve, a szenvedély ragadja meg a népet; ott a hol szétörve a rend lánczait vak dühében lábball tiporja az ember embertársát, csak ott nem kelhet áldás semmi törekvésben; mert ott a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség fáklója nem világít, csak gyújt és elemésztli hamvaiban a pártoskodókat.

Ovd meg Isten e derék község lakóit ilyen bajtól, tartsd meg őket békeségben, testvéri egyetértésben és a mikor rázendül a zsoltárnak éneke:

»Im bėjöttünk nagy örömmel felséges Isten! a te szenteidnek gyülekezetébe, a te templomodba felséges Atya Isten! — béke vonuljon az ő sziveikbe, s elolva minden harezitűz, Egyetértés és Testvéri Szeretet legyen a mai nagy örömnapp legszebb, legmaradandóbb emlékműve.

Ma és egykor. A ki a régi törvényház telekkönyvi osztályának irattárába egyszerű máskor alkalomadtán betekintett, kellemetlenül meglepetve látta azokat a miseriákat, melyek ott lábra kaptak. Az iratok szanaszét heverték, esupa rozoga állványt. Ma szinte elámul az ember, ha a fényes palota ezen földszinti osztályába téved. Olyan ott minden, mintha skatulyából szednék. Igaz, hogy Ladányi Dezső irattárnok, időt és munkát nem kimélve, egy szolgáló segítségével csaknem egymaga dícséretes buzgasággal betekinté a fáradozott ezen.

Társaságunk négy szállodában ütötte fel tanyáját. A vezetőség Konstantinápoly legegészségsabb hoteljét, a Pera Palace-t, a társaság legnagyobb része a Hotel Royal-t, a dii majorum gentium (az I. oszt. utasok) pedig a Hotel Londres-t és Bristol-t foglalták el. — A bevonulás alkalmával azonnal szemembe ötlött az a nagy ellentét, a melyet Konstantinápoly fényesség és rondaság tekintetében mutat.

A természet egyetlen egy várost sem tüntetett ki oly pazar szépségekkel, mint ezt a várost. Észak felől a világ legszebb és legbiztosabb kikötőül szolgálható öble, az Arany-szarv, kelet felől a Boszporuszszoros, délről a Márványtenger zárja körül. — A két világrészen épült város már mintegy jelképezi Európa és Ázsia találkozó helyét. A természet szépségei nemcsak a legszebb, hanem a legegészségesebb várossá is predesztinálták e várost. Egy kis séta a városban és minden illúzió szétfoszlik.

A Kórán parancsa szerint esakis faházban szabad lakni, emlékeztetőül a mulandóságra. Az igazi muzulman tehát csak fából épült házakban lakik. A minden művészet híján összetakolt gyenge faházak olyan rendtelenségben foglalnak helyet, mintha csak vasvillával hányták volna rakásra.

Ha Konstantinápolyban tűz üt ki, rendszeren az egész utca földig ég le. Hja, az utca! Nálunk az utca az embereknek átmeneti helyeül

Sternheim Jenő

butor-, épület-,
portál - asztalos

Lugos

Vármegyeház-utca

Rajzok és költségvetések

20. szám alatt.

díjmentesen készíttetnek.

Közgyűlés. A főgimnáziumi ifj. segélyegylet hétfőn, 7-én, d. e. 11 órakor tartja évi közgyűlését a gimnáziumi tanácskozó teremben.

Gazdasági tanfolyam. A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Minister Ur Ó Exelencziája kigazdák fia részére folyó évi december hó 1-től jövő évi január hó végéig tartó tanfolyamot kíván a lugosi m. kir. földmivesiskolában rendeztetni, a melyre a vármegye területéről erkölcsi bizonyítvány előmutatása mellett oly 18 életévököt betöltött földmivelő gazdák vagy gazdászok vétetnek fel, a kik írni és olvasni s a négy alapművelettel számolni tudnak. Ezen tanfolyam hallgatói teljesen ingyenes ellátásban és oktatásban részesülnek.

Tombola estély. Mult számunkban megirtuk, hogy a kereskedő ifjak egyesülete f. hó 5-én szombat estére táncvizsgálommal egybekötött tombola estélyt vett tervbe. Arról értesülünk most, hogy ez estély, előre nem látott akadályok miatt elhalasztott.

A husz koronán alul számlák bélyegmentessége. A kereskedő és iparos köröknek régi kívánságuk, hogy a husz korona értékű alul árukról szóló számlákat bélyegmentesen állíthassák. Ez a kívánság jogos és méltányos és megvalósítása az államkincstárnak sem okozna számbavehető kárt. Az ilyen számlákat ugyanis legtöbbször készpénzfizetés esetében a bevásárló megbízott, eseléd stb. ellenőrizhetése czéljából állítják ki. Már pedig kétségtelen, hogy számlabélyegnek csak akkor van értelme, ha a számla hitelre való vásárlás esetén a később megfizetett összeg nyugtatványozására szolgál. De készpénzfizetés esetén, midőn nyugtatványra szükség nincs, bélyegről sem lehet szó. Méltányos tehát, hogy az ily alkalmakkor kiállított számlák, melyek természetüknél fogva husz koronánál magasabb összegekről alig szólhatnak, a felbélyegzés kötelezettsége alól felmentessenek, annál is inkább, mert — mint a „Magyar Kereskedők Lapja“ írja — az államkincstár sem károsodnék, hiszen minden szigorú ellenőrzés

szolgál. Konstantinápolyban ez nem úgy van. Az uteza ott mindenek előtt arra való, hogy a házakban összegyűlemlő számfelletti és nélkülözhető szemét és piszok ott zavartalanul elhelyeztessék.

Az európaiag berendezett ornak az első napokban erős próbát kell kiállania, később megszokja. A kövezetről és a járdákról azonban semmi rosszat sem lehet mondani, mert — tisztelet a esekély kivételnek — ilyet Konstantinápoly utedzín hiába keresünk. Keresés nélkül is találunk azonban gödröket, tócsákat és temetőket. A város sok helyén váratlanul temetőre akadunk, mivel a Kórán szerint a temető örök időn át érintetlenül hagyandó. (Kedves egészségükre kívánom ez intézményt.)

Mióta egy juhász kutya gyermekkoromban lábam ikráit megizlelte, azóta a kutyák minden neme iránt félelemmel párosult tisztelettel viseltetem. Ezen hagyományos szokásomnál fogva a legártatlanabb borzeb elől is kitérek Európában. Konstantinápolyban is szívesen kitértem volna, de ha nem lehet! Lépten-nyomon egy kutya-familiában találtam magamat. A legforgalmasabb koesi- és gyalogutakon ott heverésznek familiáris csoportokban, valóságos keleti flegmával. A mohamedán vallás ugyanis a kutyát különös oltalmába veszi és ennek bántalmazóit a hatóságok szigorúan büntetik.

Ennek tudatában a benszülött kutya egész nap az ut közepén szuszog és még a Szultán koesija elől sem tér ki. Minden estefelé kezdődik a kutyavásár. — Ekkor gyülekezik a

daczára a bélyegkötelezettséget ma is kijátszák. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara föl is irt a napokban a kereskedelmi miniszterhez, hogy a számlák bélyegmentességét husz koronáig elrendelje.

Kinevezés a halál után. A hivatalos lap száraz sorai közt nem egyszer akad az ember tragikus dolgokra. Persze a tragikumot nem a kinevezések rózsás rovatában keresi az ember s annál inkább megrendíti, ha azt itt találjuk. Ilyen tragikus dolog az a kinevezés is, a mely a hivatalos lap mostani — vasárnap számban jelent meg, szárazon tudatván, hogy a pénzügyminiszter Marschall István nagybecskereki pénzügyi számtisztet az ottani pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez számellenőrré nevezte ki. Ez a kinevezés örvendetes volna Marschall Istvánra és bizonyára hozzátartozóira is — ha élne. De szegény Marschall immár nincs az élők között. A kinevezés előtt mintegy nyolcz nappal meghalt ifjuságának teljében 29 éves korában s immar a föld alatt pihen. Így válik a kinevezés öröme tragikumává.

Kedves meglepetések. Közelednek a karácsonyi ünnepek s az új év is már beköszönőben. A szülők, a gyöngéd hitves, a szerető ferj ilyenkor ezer és ezer tervet forgatnak elméjükben. Kedves meglepetéseken töri a a fejét ez is, amaz is. Pedig hát oly könnyű, oly mesésen egyszerű a megoldás. Van az Izabella téren a jól ismert Wolf S. s fia cégnek egy üzlete, melyben a legválasztékosabb s gyönyörű holnikkal találkozunk. Az üzlet igazán páratlan a maga nemében és a mi az árakat illeti, bámulatos olcsó itt minden. Ime a megoldás lapunk hirdetési rovatában.

A jaszenovai és oraviczai pályaudvari vendéglők. A Máv. szegedi üzletvezetősége pályázatot irt ki a jaszenovai és oraviczai vasuti állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére nézve. A bérlet 1904. évi május hó 1-én kezdődik és öt évig tart. Az ajánlatok f. é. december hó 19-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőségnél nyújtandók be. Bányatpénz fejében 200 korona teendő le.

kutyaság a szemét körül, a melyet a házakból és üzletekből az utezára dobnak.

Érdekes megfigyelés, hogy a Kórán eme pártfogoltjai a várost maguk között közigazgatási kerületekre osztották fel. Az egy kerületbeli kutyák hermoniját a legkövőbb kenez sem bonthatja meg, ellenben jaj annak a kutyának, a melyik idegen kerületben próbál szerencsét.

Ha jól megfontoljuk, akkor a város egészségügyi viszonyaiban ez állatok fontos tényezők. A mint a lakmározás véget ér, a kutyák rövid sziesztát tartanak, ezt követőleg pedig egész éjjel a legkülönbözőbb hangnemekben adnak kifejezést érzelmeiknek.

A Royal szálloda portása ebédhez esenget. Mindnyájan az ebédőbe sietünk és a hosszú, terített asztal mellett helyet foglalunk. Nem tagadom, bizonyos lámpaláz vett erőt rajtam, midőn az első keleti ebédre a Freszkáiban gondoltam. Csalódtam. Igaz, hogy az ételek a franczia konyha szabályai szerint készültek, azért mégis nagyjában izlett és e tekintetben senki közülünk soha nem panaszkodott. Egyáltalában mondhatom, hogy Magyarországon sehol sem tapasztaltam olyan figyelmes, készséges, gyors és megbízható kiszolgálást, a melyben Konstantinápoly szállodájában részem volt.

Ebéd után a galatai tornyot látogattuk meg. A torony arról nevezetes, hogy arról egész Konstantinápoly a legjobban áttekinthető. A toronyba szűk, sötét folyosó, hiányos lépcső-

Megszökött pénzügyőr. Nagy Sándor csakovai pénzügyőri fővigyázó, a kit f. hó 1-én megbiztak azzal, hogy Dettán felvegye a pénzügyőrség fizetését, 187 korona felvétele után nyomtalanul eltűnt. A kir. törvényszék Nagynak országsszerte való köröztetését már elrendelte.

Első leánykiházásító-egyesület m. sz. (Gyermek- és életbiztosító-intézet, Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított 1863.) 1903 november hóban 1,824.700 k értékű biztosítási ajánlatok nyújtott be és 1,607.000 k értékű új kötvényt állított ki. A kifizetett biztosítási összeg 55.380 k 47 f-re rúg. 1903 január 1-étől november 30-áig bezárólag 13,565.600 k értékű új kötvényt állított ki és 760.951 k 73 f-t biztosítási összeget fizettetett ki. Ezen intézet a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett mindennemű gyermek- és életbiztosításokkal foglalkozik.

TÁVIRATOK.

A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.

Budapest 1903 december 5. A Kossuth párt tegnap esteli értekezletén Kossuth Ferenc álláspontja diadalra jutott. A párt elfogadta a módosított javaslatot s elhatározta, hogy a rendkívüli parlamenti eszközök további alkalmazásától eláll, az obstrukciót abban hagyja. Kimondotta, hogy a nemzeti iránynak haladásáért ezután rendes parlamenti eszközökkel fog tovább harcolni. Miután Taly Kálmán a kérdést feltette; igennel szavazott 47, nemmel szavazott 28. Rákosy, Kálosy, Sturman, Kelemen, Taly Ferenc, Pap Zoltán és Makay képviselők, — bár a kisebbséggel szavaztak, — mégis a többség határozatának alávetették magukat.

A Néppárt.

Zichy Aladár elnöklete alatt a néppárt is tartott értekezletet mely alkalommal abban állapodtak meg, hogy a parallel ülésekre vonatkozó határozat hatályon kívül helyezése és gróf Tisza István távozásá esetén hajlandó a kibontakozáshoz hozzájárulni.

A Szederkényi párt.

Ez a párt a házszabály sértés reparálása előtt semmiféle béketárgyalásokba bocsátkozni nem hajlandó.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

zettel vezet fel. Az isteni kilátás azonban mindezért kárpótol. E tornyon tartózkodik a tüzoltóság őrsége is és a tüz innen jelezteik. Minden városrészen megvan a maga külön színű zászlója, úgy, hogy ennek kitűzésével azonnal tájékozás nyerhető arról hogy melyik városrészen ég.

Innen haza térve, kiki a saját dolga után látott. A társaság nagy része rabszolga módjára irogatta az anziktszkártyákat. Némelyikünk egész garmadával dobta azokat a postaszekrénybe. Itt meg kell említenem, hogy Törökországban minden valamire való európai állam külön postával rendelkezik. Figyelmeztetés folytán mi a török bélyegek és török posta mellőzésével az osztrák postát használtunk. A török posta hivatalnokai ugyanis a bélyegek nyalásában különös jártassággal bírnak és igen ragaszkodnak a küldeményekhez.

A társaság egy része, különösen a városok és vármegyék kiküldöttei, a virágok és koszorúk beszerzésével volt elfoglalva. Minhogya a virágáruk igen nagy kivitelű vám alá esnek és könnyen meg is sérülnek, a magával hozott szalaghoz a virágokat Konstantinápolyban kellett beszerezni. A lokális érdekesség kedvéért megemlítem, hogy a virágokat egy Szokoli nevű honfittársunk szállította, a ki négy osztályt végzett a dévai főreáliskolában és most Konstantinápolyban üzlettel bír. Sajnos, hogy ő reá is reáragadt a keleti üzérkedés szelleme, mert a társaságnak sok bosszúságot okozott.

(Folytatása következik.)

17085. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári
Szt-Miklós országos vásár
 f. évi decz. 17-től bez. decz. 21-ig
 fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az
 országos vásárra december 17-től, esütör-
 tőkön reggel 5 órától kezdve **meg van**
engedve.

Temesvár, 1903 nov. 28.

A városi főkapitányságtól:

Bandl Rezső, főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-
 vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, keres-
 kedelmi- és ipar-vásár.

Lakás azonnal kiadó

mely áll egy utcai, három udvari
 szoba, konyha, élskamara stb. Bővebbet
 a kiadóhivatalban.

Csalhatatlan csodás eredmények.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész,
 es. és kir. udvari szállító Neunkirchen,
 Alsó-Ausztria.

London.

Évek óta használom az ön Wil-
 helm-féle antiartritikus-antireumatikus
 vértisztító teáját, mert csak ez tudott
 megszabadítani erős reumámtól.

Tisztelettel Dorn C. F.

London 46, Museum Street, a Britisch
 Muzeum mellett.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész,
 es. és kir. udvari szállító, Neunkirchen,
 Alsó-Ausztria.

Oroszmező.

Nem mulaszthatom el Nagyságod-
 nak legtiszteletesebb köszönetemet
 kifejezni a küldött Wilhelm-féle anti-
 artritikus - antireumatikus vértisztító
 teáért, miután két teljes esztendőn
 keresztül lábaimon rettenetes reumával
 kínlódtam és az ön vértisztító teájának
 használata által ettől megszabadultam,
 amit tehát most és a jövőben a közön-
 ségnek tudomására hozok.

Lekötelezettje

Ruhestörer Henrik, adóbeszedő.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszer-
 ész, es. és kir. udvari szállító nál
 Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a
 nevesebb gyógyszertárakban és drogu-
 eriákban.

Főraktár: Vértés L. gyógyszer-
 tárában, Lugos.

Magyar osztály. — Magyar levelezés.

Debenhams Óceán Linien
 Antwerpen, De Keyser Lei 46.

Amerikába

senki sem utazzék addig, a míg meg nem győződött arról, hogy
 a mi társulatunkkal a legelőnyösebben utazik, amit megtud, ha
 utazására tőlünk felvilágosítást kér.

Menetrend **New-York** és **Kanadába**. — Angol hajók.

Díjtalan felvilágosítás.

Családok kedvezményben.

Kényelmes utazás.

Legrövidebb tengeri út.

Csorba István

elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.

Hungária-kávéház átellenében.

Villamos lusterek raklára. Villanyszerelések és javítások
 előadhatók

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és
 kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj al-
 kalmos, (bár mind kuszó természetű) mert
 nagyjából ha megnő is, termést nem hoz,
 ezért sokan nem értek el eredményt eddig.
 Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok
 bőven ellátják házukat az egész szőlőérés ide-
 jén a legkitűnőbb muskatály és más édes
 szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterm-
 esen és nincsen oly ház, melynek fala mellett a leg-
 esekélyebb gondozással felnevelhető nem volna,
 ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerít-
 téseknek stb. a legremekebb disze, anélkül,
 hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az
 egyébre használható részekből. Ez a leghála-
 datosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes
 fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és
 bérmentve küldetik meg, aki ezimét egy leve-
 lezlapon tudatja. Cím:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kitűnő házikosztot

kaphat két fiatalember uri nőnél.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy ház

a **Tunnel-utczában** fizetettel és
 korosmával bérbeadó, esetleg szabad
 kézből eladó.

Bővebbet Szidon József könyv-
 nyomdájában.

P. T.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

épület- és bútortasztalosműhelyemet

a Széchenyi-utczából a Vármegye-utca 20. sz. a Házi-féle házban
 helyeztem át.

Ajánlom magam mindennemű asztalosmunkák elkészítésére,
 épületek berendezésére valamint mindennemű szobabutor elkészítésére
 a legfinomabb kivitelig, bármely stílusban.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Számos megbízást kér

teljes tisztelettel

Sternheim Jenő

épület-, portál- és bútortasztalosmester
 Vármegyház-utca 20. sz.

A takarékos háziasszonynak!

Ön nehézség nélkül **ruháit minden divat szerint** sajátkezűleg elkészítheti, anélkül hogy a szabászatot tanult volna, ha az

igazítható

női derék-szabászati készüléket

használja, mely minden testalkatra igazítható.

Egy készüléknek ára utánvét mellett 3 korona.

Minden műveltebb államban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviselők minden helységbe kerestetnek

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig, kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E. 404.** jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des 'Merkur' Mannheim, Meerfeldstr.**

Szines fa!!

Marzsinai festett fa minden színben és különböző vastagságokban **olcsón** kapható. Ugyanítt ezen fából bármilyen bútormunkák elkészíthetnek.

Farkas Herman

műbutor- és épület-asztalos
Szt-János-sor 7. szám.

Egy hölgy

aki a magyar, német és román nyelvet tökéletesen bírja, alkalmazást keres.

Czím a kiadóhivatalban.

Klein Samu

szobafestő és mázoló

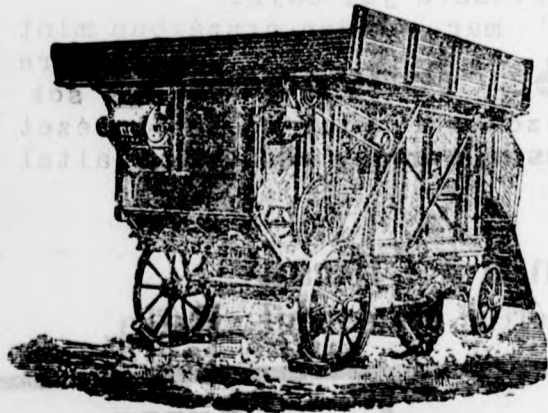
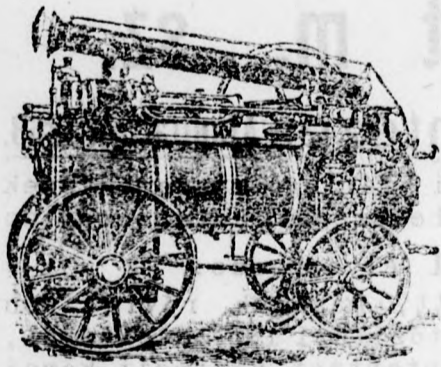
Lugos, Szende-utca 5.

Divatos női felöltők nagy választékban

kaphatók

Epstein Sándor

divat- és kézműárú-üzletében a „kék csillaghoz“ Lugos

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földmives és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazdasági gépek, gép-részek, gép-szijjak, ponyvák** legjobb minőségének raktárát és egy

gépjavító-műhelyt

benzin-motor-erővel

berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól esketett **gépészre** bízom.

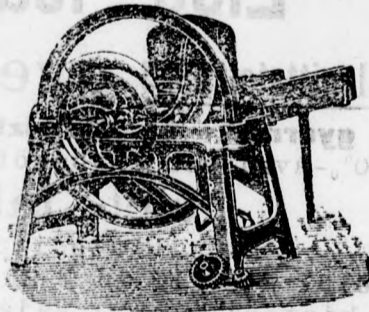
Ennélfogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképpen kielégíthetem, mely műhelynek megtekintésére mindenkit szívesen látok, még ha nincs is szándéka vásárolni.

Ugyanítt mindennemű **gépszerelések, malomberendezések, szivattyukutak, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fürdőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy **pontos és lelkiismeretes munka**, valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Teljes tisztelettel **Hegyesi Géza.**

Elvállaltatnak továbbá mindennemű **festő- és mázoló-munkák** jutányos árak mellett.

Látványosság.

Nagy karácsonyi vásár !!!

Szabott árak

az első lugosi játék és-norinbergi bazárban.

Ablakdiszek (Diaphanie).

Dohány-készletek és asztalkák, vázák, gyümölcskosarak,
pálma állványok, diszfigurák, bronzórák,
nippek és nippátlványok, kasetták, albumok,
japánlegyezők, látcsövek, teaasztalok, Gramaphonok,
harmonikák, papirkosarak, virágkosarak,
czigaretta- és szivarszipkák tárczák, 3 oldalú tükrök,
hamutartók, likör- és sörkészletek etc. etc.

Babák, babakocsik, babaszoba-berendezések, konyhák, vasalók,
báránycsok, kardok, csákok, vasutak,
laterna magika, lóvonatok, szekerek, hintalovak, zongorák,
hegedűk, társasjátékok, építőszekrények, babaágyak,
katonák, tivoly, billard,
dominó, schach, mechanikus figurák, automobilonok,
kis Kohn és felesége gépszerkezettel etc. etc.

China ezüstitárgyak legnagyobb választékban legolcsóbb árak mellett.

Wolf S. és fia fiókja

Román-Lugos, Izabella-tér, Palik-Ucsevnyi-féle ház

Gondoskodjon családjáról és gyermekeiről!

Első leánykiházasító-egyesület m. sz.

Alapított 1863. gyermek- és életbiztosító-intézet Alapított 1863.

a gyermek- és életbiztosítás bevezetése által, mely az évi mérleg nyereségének 50%-ával van egybekötve, még a vagyontalannak is azt a lehetőséget adta, hogy az élet-, takaré- és gyermekbiztosítást élvezhesse.

Ezen biztosítás által mindenkinek lehetővé tétetett, magának rövid időn belül pld. 10 vagy 20 év után kis tőkét, szerezni mely a biztosítási idő leteltével, a biztosítottnak saját háztartás önállósítást vagy életfentartást biztosít korai halál esetén pedig a hátramaradottak gondnélküli fentartására jól esik.

Az „első leánykiházasító egyesület m. sz.” már minden országban mint áldásos berendezésnek bizonyult **hivatalnok, polgárok és iparosok** részére ezer család jólétét és önállóságát ezen egyesületnek köszönheti, miután ezen intézet szolid üzletmenetele és a felek részére **biztosított 50%-os nyereség részesülés** által legolcsóbb díjtételeket nyújt.

Bővebbi felvilágosításokkal szolgál

a lugosi főügynökség: **Neumann Armin és társa**

és a főfelügyelő **Krassó-Szörény vármegye részére: Husserl Béla.**

**Eczetszesz-
gyár.**

A es. k. szab. osztrák
tűzkárbiztosító-társaság
főügynöksége.

Szesz
nagybani árúsítás.

Lugos, Temesvári-ut. — Telefon 27.